

Klinika adiktologie

1. LF UK A VFN V PRAZE

Interaktivní platforma
podpory duševního zdraví
a prevence rizikového chování

UŽIVATELSKÝ MANUÁL PRO PODPORU IMPLEMENTACE

Balíček doporučených preventivních programů pro základní školy PREV-START 1.0

PRACOVNÍ VERZE

Klinika adiktologie

1. LF UK A VFN V PRAZE

Balíček doporučených preventivních programů pro základní školy PREV-START 1.0

Uživatelský manuál pro podporu implementace

PRACOVNÍ VERZE

Balíček PREV-START 1.0 je distribuován a podporován v rámci platformy IPREV a využívá její další vzdělávací a implementační podporu www.iprev.cz

Projekt finančně podpořený Nadací pojišťovny Kooperativa
Nadačním fondem ALSOPREV
Manželé Virkovi

Realizují:

Klinika adiktologie 1.LF UK a VFN

spolu s partnery:

SCAN z.s.

Pedagogicko-psychologická poradna Brno

Katedra psychologie FFUP Olomouc

Odborná společnost pro prevenci rizikového chování OSPRCH

ve spolupráci a za podpory:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky v oblasti závislostí při Úřadu vlády ČR

Magistrát hlavního města Prahy

Ministerstvo zdravotnictví ČR

Česká školní inspekce

Praha, 2025

Obsah

1. Balíček PREV-START 1.0: jaké preventivní programy obsahuje?	6
2. Musí škola implementovat celý Balíček PREV-START 1.0?	7
3. Technický popis setu materiálů dílčích preventivních metod v balíčku PREV-START 1.0 a práce s nimi	8
4. Jaká témata, preventivní programy a oblasti metodiky balíček pokrývá a jaké má návaznosti?	9
5. Na jakých principech programy balíčku PREV-START 1.0 pracují a jaké kompetence u dětí podporují?	10
6. Jaká je vzdělávací podpora a co potřebuji vědět pro práci s balíčkem programů?	11
7. Co potřebuji vědět a mít zajištěno před zahájením implementace balíčku PREV-START 1.0?	13
8. Jak lze využít platformu IPREV a jakou pomoc mi nabízí pro implementaci balíčku?	15
9. Základní algoritmus implementace: doporučený postup	16
10. Systém SEPA není jen monitoring a data...	20
11. Propagace, dostupnost a cenová politika balíčku PREV-START 1.0	21

Vážené kolegyně a kolegové, přátelé,

nejčastější otázky, jaké jsem v minulosti dostával, nyní mají konečně jednoduchou a jasnou odpověď. Jak začít s kvalitní, efektivní a bezpečnou prevencí na základní škole? Jak začít stavět komplexní systém, který pro školu nebude představovat nepřiměřenou zátěž? Jak přitom zajistit doručení takových preventivních programů, o které se můžete opřít, které mají za sebou potřebné evaluační studie a které dětem a rodičům přinesou kýžený pozitivní posun? Všechny tyto otázky dnes již mají odpověď v podobě balíčku preventivních programů PREV-START 1.0. Proces implementace tohoto balíčku do praxe však samozřejmě není úplně jednoduchý a má určité předpoklady. Vyhovět a být v tomto procesu schopen reagovat na potřeby a požadavky všech dotčených klíčových aktérů je složité zadání. Zřizovatel, vedení školy, rodiče i děti, další instituce a lidé v místní komunitě, ti všichni mají své legitimní potřeby, požadavky a očekávání. Pokusili jsme se proto provést výběr preventivních programů tak, aby jednak byly vzájemně kompatibilní a jednak jejich zavádění nebylo příliš drahé a složité a vytvořilo tak pro základní školu základní rámec, na který by bylo možné dále navázat a přidávat další programy dle potřeby a možností. Naším cílem tedy bylo splnit zadání najít soubor nejen kvalitních a prověřených preventivních programů, ale současně je dát školám k dispozici za minimálních vstupních i provozních nákladů a zajistit k nim potřebnou vzdělávací a implementační podporu.

Česká republika systematicky od roku 2000 buduje systém podpory školní a komunitní prevence v oblasti rizikového chování dětí a mládeže a v oblasti podpory zdraví. Klíčovou roli v tomto procesu postupně převzala národní digitální platforma IPREV (www.iprev.cz). Ukazuje se však, že pro mnoho ředitelů základních škol a jejich školních metodiků prevence byl tento systém pro praktickou práci příliš složitý a z různých důvodů obtížné v úvodní etapě použitelný. Proto vznikla iniciativa s cílem vytvořit pro tyto školy maximálně jednoduchý a dostupný soubor vědecky a prakticky ověřených preventivních metod a programů, spolu s podporou ve vzdělávání a zaškolení. Tento soubor nakonec dostal název PREV-START 1.0 a je tvořen samotnými metodami a programy, které školy mohou získat zdarma, tedy bez jakýchkoliv licenčních poplatků. Jediné náklady pro školy vznikají za režijní/výrobní cenu samotných metodiků a za proškolení v jejich použití. Samozřejmě, klíčová je volba implementačních parametrů, včetně rychlosti zavádění dílčích programů, které mohou mít vliv na

náklady spojené s realizací a udržitelností. Školy tak dostávají unikátní možnost získat velmi snadno rozsáhlý soubor preventivních metod, programů a vzdělávání ve sjednocené podobě a s vytvořenou implementační podporou, jaká nemá srovnání s jinými podobnými přístupy, právě díky komplexnímu pojetí podpůrné platformy IPREV.

Podělte se o své zkušenosti a sdílejte je s námi a podpořte tím i své další kolegy. Projekt totiž kombinuje prvky metodické podpory a zajištění dostupnosti ověřených, efektivních a bezpečných programů spolu s peer-to-peer podporou (vzájemná podpora pedagogů a dalších pracovníků v prevenci). Pomáhejme si navzájem právě tím, že budeme sdílet své zkušenosti s využitím a implementací balíčku PREV-START 1.0 na platformě IPREV a nejlépe tak zajistíme nejen další rozvoj celého projektu, ale současně tím vzájemně šetříme finanční prostředky, čas a energii. Podrobnější informace k podpoře najdete v osmé kapitole.

Tento unikátní projekt PREV-START 1.0 by nemohl vzniknout bez zájmu a finanční podpory našich mecenášů. Jmenovitě bych rád poděkoval za důvěru a finanční podporu Nadaci KOOPERATIVA a oběma jejím reprezentantům, panu Milanu Medkovi a Martinu Laurovi. Dále Nadačnímu fondu ALSOPREV, který se ujal role získávat potřebné finanční prostředky pro tuzemské školy a školská zařízení a rozvíjet a podporovat prevenci. Veliké poděkování patří také manželům Virkovým, kteří svým darem podpořili výrobu první zkušební série balíčku. Mé veliké poděkování samozřejmě patří také všem podporovatelům a donorům celé platformy IPREV. Bez nich by celá myšlenka nemohla být realizována, a právě příklad balíčku PREV-START ukazuje význam systematické podpory a tolik potřebného infrastrukturálního vývoje školní a komunitní prevence v naší zemi. Samozřejmě nemohu s poděkováním zapomenout ani na celý realizační tým a naše partnery. Za těch 25 let byla naše spolupráce a důvěra opakovaně vystavena mnohým zkouškám a opakovaně prověřena. Myslím, že rámec a tým, který se nám podařilo vytvořit, ukazuje životaschopnost a dává naději na udržitelnost a další vývoj. Pro mě je tím nejlepším vyústěním společného příběhu, na jehož počátku byli kolegové z Rakouska a Belgie, kteří nám pomohli formulovat základní směr a parametry systému.

Prof. PhDr. Michal Miovský, PhD.
Předseda odborné rady IPREV

1. Balíček PREV-START 1.0: jaké preventivní programy obsahuje?

Balíček PREV-START 1.0 obsahuje celkem šest preventivních programů, tvořících jeden kompaktní celek napříč věkovými skupinami dětí základní školy. Jeho výhodou je široké tematické pokrytí a plná kompatibilita se aktuálními požadavky na školní preventivní programy. Splňuje nároky jak pro oblast posilování dovedností v prevenci poruch duševního zdraví, tak pro specifické oblasti rizikového chování, a splňuje tak přísné nové nároky na tuto část rámcových vzdělávacích programů. Ředitel školy a školní metodik prevence tím získává mj. také detailního průvodce implementačním procesem, který mu krok za krokem pomáhá uvedené programy dostat v doporučeném dvouletém časovém schématu do konkrétních podmínek jeho školy. Součástí balíčku PREV-START 1.0 je tento uživatelský manuál, který držíte v rukou a který slouží jako průvodce a podpora pro práci s celým balíčkem a navazujícími doplňkovými produkty. **Tabulka č. 1** nabízí přehledné párování dílčích preventivních programů v balíčku s věkovými skupinami, pro které jsou tyto programy určeny:

Metodika k dílčím preventivním programům balíčku PREV-START 1.0	Doporučená věková skupina pro daný preventivní program
1. Metodika programu rozvoje sociálních dovedností a klimatu třídy	1.–2. třída ZŠ
2. Metodika programu „Kočíčí zahrada“	2.–4. třída ZŠ
3. Metodika programu „Technologie a prevence“ (TeP)	3.–7. třída ZŠ
4. Metodika programu „Unplugged: základní verze“	6. třída ZŠ
5. Metodika programu „Unplugged Advance: nPrevention“	7.–8. třída ZŠ
6. Metodika programu „Unplugged: Rodiče“	Doporučeno pro děti procházející programem Unplugged (6. třída)

Tab. 1 | Doporučené párování dílčích programů a věkových skupin dětí

Každé balení PREV-START 1.0 obsahuje kromě uživatelského manuálu samotné metodiky ke každému ze šesti preventivních programů a sady doplňků, které k těmto programům patří. Některé z těchto programů tvoří celá sada doplňků (např. cvičebnice pro děti nebo herní kvízové karty atd.). Některé z těchto doplňků mohou být pro praktickou realizaci třeba ve více kusech nebo musí být přímo pro každého účastníka. Tyto detailní informace ke každému programu obsahuje **kapitola 3**, kde najdete také praktické informace, jak a kde případně získat potřebné množství kusů těchto doplňků za reálné náklady. Některé doplňky lze používat opakovaně (např. kvízové herní karty v programu Unplugged), jiné jsou naopak jednorázové a pro každé dítě musí být opatřena nová sada těchto materiálů (např. pracovní sešit pro děti v 6. třídě pro program Unplugged musí být pro každé dítě vždy nový a po použití je nutné, aby si svůj kus cvičebnice dítě mohlo ponechat). Všechny tyto informace k praktickému použití dílčích metod a různá doporučení pro jejich použití, jsou součástí návodu a výcviku a současně pak tyto informace jsou samozřejmě také v manuálech dílčích programů. **Je zcela zásadní, aby školní metodik prevence měl detailní znalost a porozumění, z čeho se daný preventivní program skládá, jak a kým má být přesně použit a jaké přitom musí být naplněny technické, procedurální, věcné a personální požadavky.** To je součástí záznamu a průpravy pro použití celého balíčku.

2. Musí škola implementovat celý Balíček PREV-START 1.0?

Balíček PREV_START 1.0 obsahuje celkem 6 samostatných preventivních programů. **Škola samozřejmě nemusí implementovat všechny tyto nabízené programy nebo metody obsažené v balíčku.** Sada je pouze doporučenou kombinací programů. Pokud škola sama již disponuje jinými preventivními programy určenými pro danou oblast (tedy má již takové programy implementované a vyzkoušené), může je nahradit, tedy vzájemně zaměnit, nebo se rozhodnout, že danou oblast pokrýt vůbec nepotřebuje. To je typické v situaci, kdy analýza potřeb ukáže, že v dané oblasti aktuálně specializovaný program nepotřebuje a má problém zcela jiný, a musí pro něj hledat adekvátní program. Škola se také může v budoucnu rozhodnout vyměnit některý program z balíčku za jiný. I to je samozřejmě možné. Může se také nastat situace, kdy se škola rozhodne některý z programů upravit pro svoji potřebu a podmínky či upravit pořadí implementace metod. Variabilita celého balíčku nevyklučuje zcela individuální podobu implementačního procesu, ani kombinace s dalšími ověřenými metodami a preventivními programy. **S ohledem na náročnost a individuální povahu všech těchto úprav důrazně doporučujeme připravit, realizovat a průběžně vyhodnocovat takové úpravy vždy pod supervizí a za podpory např. oblastního metodika prevence z místní PPP nebo expertního centra, např. některé z neziskových organizací v regionu.**

Všechny programy nabízené v balíčku jsou vědecky ověřené četnými evaluačními studiemi publikovanými v prestižních časopisech zaměřených na prevenci. V rámci testování a evaluací byla doložena jejich efektivita a bezpečnost a jsou známy principy, na kterých jsou tyto programy postavené a je možné si kdykoli ověřit detaily spojené s praktickým využitím (jsou dostupné podrobné informace o principech použití a limitech těchto metod a postupů).

3. Technický popis setu materiálů dílčích preventivních metod v balíčku PREV-START 1.0 a práce s nimi

Celá sada preventivních programů balíček PREV-START 1.0 je distribuována v jednotném balení obsahujícím následující části uvedené v **tabulce č. 2**. Základ tvoří uživatelský manuál, jenž právě držíte v ruce. Slouží jako průvodce balíčkem a současně navazuje na podporu zajištěnou prostřednictvím platformy IPREV (www.iprev.cz). Kromě uživatelského manuálu je pak každé balení vybaveno kompletní dokumentací ke každému ze šesti preventivních programů.

Metodika k dílčím preventivním programům balíčku PREV-START 1.0	Výpis všech částí ze kterých se 1 balení (krabice) skládá
1. Metodika programu rozvoje sociálních dovedností a klimatu třídy	1 ks metodiky
2. Metodika programu „Kočíčí zahrada“	1 ks metodiky
3. Metodika programu „Technologie a prevence“ (TeP)	1 ks metodiky
4. Metodika programu „Unplugged: základní verze“	1 ks metodiky pro pedagogy 1 ks pracovní sešit pro děti (barevný) 1 ks sady kvízových karet
5. Metodika programu :Unplugged Advance: nPrevention:	1 ks metodiky
6. Metodika programu „Unplugged: Rodiče“	1 ks metodiky
Uživatelský manuál pro balíček PREV-START 1.0	1 ks

Tab. 2 | Obsah jedné sady balíčku PREV-START 1.0 (úplný výpis)

Některé z preventivních programů tvoří celé sady doplňků (např. pracovní sešit pro děti nebo herní kvízové karty u programu Unplugged a další). Některé z těchto doplňků mohou být pro praktickou realizaci třeba ve více kusech nebo musí být připraveny pro každého účastníka.

Je zcela zásadní, aby školní metodik prevence měl detailní znalost a porozumění, z čeho se daný preventivní program v balíčku PREV-START 1.0 skládá, jak a kým má být přesně použit a jaké přitom musí být naplněny technické, procedurální, věcné a personální požadavky.

Specificky právě program Unplugged je složen z více částí. Pro práci s jednou třídou je potřeba pouze manuál pro pedagoga (1 ks), ale každé dítě ve třídě musí mít svou vlastní cvičebnici. Ta již není součástí balení PREV-START 1.0. Při každém použití programu je tedy nutné zajistit, aby každé dítě ve třídě bylo vybaveno touto barevnou cvičebnicí, která mu následně i zůstane. Naopak kvízové karty (1 sada) opět postačí pro celou třídu jeden kus. Výrobu a distribuci doplňků pro balíček PREV-START 1.0 zajišťuje partner tohoto projektu SCAN z. s. za režijní dohodnutou cenu. Každá škola tak má možnost získat tyto doplňky za režijní náklady a nemusí vynakládat prostředky na komerční výrobu těchto doplňků.

Výroba a distribuce doplňků pro preventivní programy PREV-START 1.0:

SCAN z.s., Pod nemocnicí 220, 252 26 Třebotov

E-mail: scan@scan-zs.cz, Internetové stránky: www.scan-zs.cz

4. Jaká témata, preventivní programy a oblasti metodiky balíček pokrývá a jaké má návaznosti?

Balíček je navržen tak, aby pro potřeby základní školy pokrýval všechna dnešní klíčová témata podpory duševního zdraví a prevence rizikového chování. Jedná se o soubor programů pokrývajících nespecifickou i specifickou školní prevenci, realizovanou na úrovni všeobecné primární prevence se speciálním zdůrazněním a zaměřením na rozvoj životních dovedností (life skills), tedy schopností vážit si ostatních a respektovat je, vytvářet pozitivní vztahy s rodinou a přáteli, efektivně naslouchat a komunikovat, věřit ostatním a nevyhýbat se odpovědnosti. Jedná se o kombinaci jak seberegulačních dovedností, tak sociálních kompetencí. Část programů (určená pro druhý stupeň) obsahuje také komponenty v kategorii specifických postupů směrem k oblastem šikany, adiktologie (včetně behaviorálních závislostí) a další. Věkově pokrývá balíček žáky 1.–9. třídy; jednotlivé programy a témata na sebe navazují a společně tvoří celek pokrývající základní oblasti (viz tabulka č. 1 v první kapitole):

a) První stupeň základní školy:

Program rozvoje sociálních dovedností a klimatu třídy a program „Technologie a prevence“ (TeP) jsou určeny pro mladší žáky. Spolu s programem Kočičí zahrada tvoří ucelený soubor pro první stupeň ZŠ. Programy se vzájemně vhodně doplňují. Cíleně rozvíjejí a pomáhají kultivovat klima třídy, zlepšují adaptaci žáků na školní docházku a jejich přípravu na přechod na druhý stupeň ZŠ a obecně podporují jejich seberegulační a sociální dovednosti.

b) Druhý stupeň základní školy:

Programy Unplugged, Unplugged Advance: nPrevention a Unplugged: Rodiče, jsou určeny pro starší žáky. Začínají 5. a 7. třídou a poslední dva jsou určené pro sedmé až deváté třídy ZŠ. Navazují úzce na oba programy z prvního stupně; rozvíjejí klima třídy, lepší adaptaci dětí po přechodu na druhý stupeň a obecně podporují jejich seberegulační a sociální dovednosti, problémové učení, kritické myšlení a jsou obecně také edukativní směrem ke specifickým tématům (např. návykovým látkám atd.). Cíleně se již zaměřují na kritické oblasti prevence jako je šikana, kyberšikana, návykové látky, problémy s tzv. digitálními závislostmi atd. Zásadním doplňujícím programem je pak program na podporu a zapojení rodičů.

Navazující pátá kapitola podrobněji vysvětluje principy programů balíčku PREV-START 1.0 a nabízí přehled dovedností, které jednotlivé programy u dětí posilují a kultivují. Pro dílčí metody a přesný, specifický výklad principů pak odkazujeme na manuály a dokumentaci každého z nich.

5. Na jakých principech programy balíčku PREV-START 1.0 pracují a jaké kompetence u dětí podporují?

Preventivní programy obsažené v balíčku PREV-START 1.0 kombinují různé principy preventivního působení. Obecně kombinují více různých principů a přístupů k prevenci. Od základní edukace a nácviku přes projektivní techniky až po moderní principy zážitkové pedagogiky obvykle využívající dia-logický styl práce.

Dovednosti, které program cíleně rozvíjí/posiluje ¹	Dílčí programy prevence obsažené v balíčku PREV-START 1.0					
	Program rozvoje sociálních dovedností a klimatu třídy	Program „Kočíčí zahrada“	Program „Technologie a prevence“ (TeP)	Program „Un-plugged“	Program „Unplugged Advance“	Program „Un-plugged: Rodiče“
Edukace	XX	XX	XXXXX	XXXX	XXXXX	XXXX
Kritické myšlení	XX	XXX	XXXX	XXXXX	XXXX	XXX
Rozhodování	XXX	XXX	XXXX	XXXXX	XXXXX	XX
Řešení problému	XXX	XXXX	XXX	XXXX	XXX	XX
Kreativní myšlení	XXXX	XXXX	XX	XXXX	XXXX	XX
Efektivní komunikace	XXXXX	XXXX	XXX	XXX	XXX	XXX
Vztahové dovednosti	XXXX	XXXX	XX	XXXXX	XXX	XX
Sebeuvědomění/sebereflexe	XXX	XXX	XX	XXXX	XXX	X
Empatie	XXXX	XXXXX	XX	XXXX	XXX	XX
Zvládání emocí	XXXX	XXX	XX	XXX	XXX	X
Normativní přesvědčení	XX	XXX	XX	XXXXX	XXXX	XX
Stanovování cílů	XX	X	X	XX	XX	X
Schopnost sebmotivace	XX	XX	X	XXX	XX	XX
Sebehodnocení	XXX	XX	XX	XXX	XX	X
Posilování odolnosti	XX	XXX	XXX	XXX	XXX	X
Flexibilita	XXX	X	X	XXX	XX	XX
Zvládání stresu	XXX	XXX	XX	XXXX	XXX	X
Rodičovské dovednosti	-	-	-	-	-	XXXXX

Tab. 3 | Přehled kompetencí, na jejichž pozitivní ovlivnění se dílčí preventivní programy v balíčku PREV-START 1.0 zaměřují, včetně jejich srovnání z hlediska důrazu na tyto dílčí kompetence

1 | Vysvětlivky k přehledové tabulce č.3: Program/intervence:
X Dotýká se příslušných dovedností okrajově, ale jsou zahrnuty a rozvíjeny.
XX Dotýká se příslušných dovedností systematicky, ale není na ně prioritně zaměřena.
XXX Rozvíjí a posiluje příslušné dovednosti systematicky a tvoří jeho významnou část.
XXXX Rozvíjí a posiluje dominantně právě tyto dovednosti systematicky a intenzivně.
XXXXX Program je na rozvoji a posilování těchto dovedností postaven, jsou klíčovou oblastí jeho zaměření.

Detailně tyto informace obsahují dílčí manuály preventivních metod v balíčku. Zásadní přitom samozřejmě je, jaké kompetence u dětí a rodičů daný program dokáže kultivovat a posilovat. Tabulka č. 3 obsahuje porovnání jednotlivých preventivních programů z hlediska jejich důrazu na pozitivní ovlivnění kompetencí u dětí a rodičů, tedy z hlediska toho, které kompetence má přesně daný program za cíl pozitivně ovlivnit a rozvíjet.

6. Jaká je vzdělávací podpora a co potřebuji vědět pro práci s balíčkem programů?

Balíček PREV-START 1.0 je zasazen a podporován platformou IPREV (www.iprev.cz). To prakticky znamená, že mimo oblast vzdělávání a zaškolení (vzdělávací kurz PREV-START EDU 1.0) je tento balíček doplněn o další podporu a služby zdarma. Ty mohou školy a jejich pracovníci samozřejmě využívat také. Základní vzdělávací podpora je ve své minimální podobě reprezentována vstupním školicím kurzem pod názvem „PREV-START EDU 1.0“. Tento kurz organizuje a zajišťuje 1. lékařská fakulta UK v Praze spolu se svými partnery PPP Brno a Katedrou psychologie FF UP v Brně. Podrobné informace k tomuto kurzu a odkaz na systém přihlášení naleznete na platformě IPREV (lze jít přes sekci vzdělávání nebo přes katalog programů) nebo přímo na stránkách 1. LF UK (Oddělení pro specializační a celoživotní vzdělávání, OSCV).

Vzdělávací kurz „PREV-START EDU 1.0“ je povinným minimálním zaškolením pro uživatele. Důrazně nedoporučujeme používat balíček PREV-START 1.0 bez tohoto vstupního zaškolení a toto důrazné doporučení symbolicky vyjadřuje také povinnost předložit certifikát o absolvování tohoto kurzu při pořízení samotného balíčku. Předpokládanou (doporučenou, nikoli striktně povinnou) vstupní úroveň do zácvikového kurzu „PREV-START EDU 1.0“, je úroveň vzdělání školního metodika prevence či jiného pracovníka Školního poradenského pracoviště (ŠPP).

Ucelený zácvikový vzdělávací program „PREV-START EDU 1.0“ je složen ze tří dílčích modulů. Tyto moduly tvoří dílčí on-line kurzy a jádrem celého zácviku je třídení kurz vyžadující osobní účast (podrobněji přehled v tabulce č. 4). Uživatel přihlášený do vzdělávacího programu „PREV-START EDU 1.0“ získá po přihlášení a registraci od 1. LF UK jednoduchého průvodce v digitální podobě. Samostatně si pak s pomocí tohoto průvodce a dle svých časových možností absolvuje dílčí on-line kurzy v předepsaném pořadí a získá z nich tři dílčí certifikáty a kredity (celkem 50 kreditů). Po předložení těchto dílčích certifikátů uživatel získá celkový jeden hlavní certifikát prokazující úspěšné zvládnutí celého kurzu „PREV-START EDU 1.0“.

Číslo modulu	Název dílčího vzdělávacího modulu a forma kurzu a rozsah kurzu	Povinné pořadí modulu (stanovené prerekvizity)	Zakončení kurzu a počet kreditů
1.	INEP 40 (on-line) Celkový rozsah: 40 hodin	Vstupní (první) kurz	Dílčí certifikát č. 1 (20 kreditů)
2.	Kurz „Technologie a prevence“ (TeP) (on-line) Celkový rozsah: 20 hodin	Absolvování kurzu č. 1 (INEP 40)	Dílčí certifikát č. 2 (10 kreditů)
3.	Kurz přímého zácviku (osobní účast) obsahuje integrovaný zácvik k programům: Celkový rozsah: 24 hodin (tři dny)	Absolvování kurzu č. 1 (INEP 40)	Dílčí certifikát č. 3 (20 kreditů)
	Program rozvoje sociálních dovedností a klimatu třídy		
	Program Kočičí zahrada		
	Program Unplugged		
	Program Unplugged Advance: nPrevention		
	Program Unplugged: Rodiče		
Celkem	Úspěšné ukončení vzdělávacího kurzu „PREV-START EDU 1.0“	Předložení 3 certifikátů modulů č. 1, 2 a 3	Závěrečný hlavní certifikát po získání 50 kreditů

Tab. 4 | Struktura uceleného vzdělávacího programu „PREV-START EDU 1.0“

Uživatelům obecně doporučujeme, aby bylo součástí jejich vzdělávací průpravy 250 hodin trvající specializační studium pro metodiky prevence. Není to však podmínkou pro vstup a absolvování kurzu „PREV-START EDU 1.0“. **V principu je balíček PREV-START 1.0 nastaven tak, aby odpovídal nárokům pro úroveň odbornosti školního metodika prevence či jiného pracovníka Školního poradenského pracoviště (ŠPP).** Jinými slovy pro zaškolení, implementaci a řízení celého balíčku PREV-START 1.0 v praxi ve škole, je právě tato úroveň vzdělávání nejvíce adekvátní. Neznamená to, že by balíček nemohl zvládnout i jiný pedagog, nicméně základní úvaha tvůrčího týmu byla po posouzení náročnosti všech kroků a vyhodnocení požadované odbornosti nastavena právě takto.

Základní logika průchodu kurzem „PREV-START EDU 1.0“ vyplývá z přehledu a struktury v tabulce č. 4. **První dílčí kurz (modul č. 1), který je v on-line formě (INEP 40) je vstupní, a musí být absolvován jako první v pořadí.** Je tedy povinnou prerekvizitou pro oba zbývající dílčí kurzy. Uživatel nebude bez úspěšného absolvování tohoto on-line kurzu vpuštěn do žádného z následujících. Naopak pořadí zbývajících dvou kurzů je libovolné.

POZOR: Zatímco oba on-line kurzy (Modul č. 1 – INEP40 a Modul č. 2 – TeP) jsou přístupné kdykoli 24/7 a je možné je tedy zahájit libovolně dle časových možností uživatele, kurz číslo 3 (přímý zácvik) má pro přihlášeného účastníka pevně stanovené datum, které je závazné. Je proto zásadní dobře rozvrhnout časový plán tak, aby byl kurz č. 1 (INEP 40) úspěšně dokončen (se získáním certifikátu) před kurzem č. 3. **Bez předložení certifikátu kurzu č.1 INEP nebude uživatel vpuštěn do kurzu č. 3 a nebude tedy moci dokončit celkový kurz, a to bez nároku na jakoukoliv refundaci.**

Kurz č. 3 vyžaduje osobní účast. Je fyzicky realizován v Brně ve vzdělávacím a výcvikovém centru PPP Brno, které je součástí Centra prevence PPP Brno na adrese Sládkova 45. Tento třetí kurz má pevně stanovený závazný termín, který je součástí pokynů a digitálního průvodce, který obdrží každý účastník na začátku kurzu. Cena kurzu nezahrnuje dopravu, ubytování ani stravu. Každý účastník si musí sám zajistit a zorganizovat cestovní příkaz se svým zaměstnavatelem. Doporučujeme využít ubytování a stravování co nejbližší místu realizace (Centrum prevence², Sládkova 45, Brno). Zodpovědnost za to však nese sám účastník.

Po předložení všech tří certifikátů (kurz/modul č. 1, 2 a 3) získá každý účastník od hlavního organizátora (Oddělení specializačního a celoživotního vzdělávání 1. LF UK) závěrečný celkový certifikát k ucelenému vzdělávacímu programu „PREV-START EDU 1.0“. Ten jej opravňuje k pořízení a užívání preventivního programu „PREV-START 1.0“.

7. Co potřebuji vědět a mít zajištěno před zahájením implementace balíčku PREV-START 1.0?

Jak bylo zdůrazněno v předchozí šesté kapitole, **balíček PREV-START 1.0 je nastaven tak, aby odpovídal nárokům pro úroveň odbornosti školního metodika prevence či jiného pracovníka Školního poradenského pracoviště (ŠPP).** Předpokládá se tedy přibližně tato úroveň znalostí, dovedností a kompetencí, jakou disponuje, resp. by měl disponovat školní metodik prevence či jiný pracovník ŠPP. Pro samotné zvládnutí práce s balíčkem PREV-START 1.0 předpokládáme zvládnutí následujících **pěti kroků/podmínek** a doporučujeme velmi detailní práci s nimi a vytvoření vlastního plánu postupu postaveného na této základní struktuře a jejím rozpracování (což je mj. součástí také kurzu č. 3 v tabulce č. 4).

a) Zvládnutí základní terminologie: Dobré porozumění tomuto uživatelskému manuálu a veškerým materiálům potřebným pro implementaci balíčku PREV-START 1.0, dostupným na platformě IPREV je bazálním požadavkem. To však znamená skutečně dobré zvládnutí minimální terminologie. Toho lze dosáhnout zvládnutím kurzu č. 1 pod názvem INEP 40 (viz tabulka č. 4 výše). Pro rozšiřující studium je případným zájemcům umožněno nad rámec tohoto minima využít také Výkladový slovník základních pojmů³, dostupný v PDF na platformě IPREV.

b) Získání znalostí, dovedností a kompetencí potřebných pro práci s balíčkem PREV-START 1.0: Toho lze dosáhnout absolvováním uceleného vzdělávacího programu „PREV-START EDU 1.0“ tak, jak je popsáno v kapitole č. 6. Základním doporučeným předpokladem (doporučenou vstupní

2 | Více informací o pracovišti a místě: <http://www.poradenskecentrum.cz>

3 | <https://www.iprev.cz/prevence-rizikoveho-chovani-wiki-vykladovy-slovník/>

úrovni) vzdělání je úroveň školního metodika prevence nebo jiného pracovníka Školního poradenského pracoviště (ŠPP).

c) Provedená analýza potřeb základní školy: Před zahájením implementačního procesu by škola měla mít k dispozici výsledky provedené analýzy potřeb. S ohledem na fakt, že tvorba a realizace školního preventivního programu tento krok/úkol předpokládá také, by se nemělo jednat o složitý nebo překvapivý požadavek. Základní škola má již dnes za povinnost mít vypracovaný a schválený preventivní program školy (dříve též Minimální preventivní program), který předpokládá provedenou analýzu potřeb. Doporučujeme mít tuto analýzu co nejnovější. Pro její realizaci lze využít podpory IPREV⁴, kde je jejímu provedení a metodické podpoře věnována pozornost.

d) Vypracovaný plán implementace balíčku PREV-START 1.0 a jeho schválení: Doporučujeme vypracování podrobného implementačního plánu balíčku, což je mj. jedno z hlavních témat zácvikového kurzu PREV-START EDU. Tento plán by měl korespondovat se schváleným, a tedy platným preventivním programem školy (dříve též Minimální preventivní program, MPP – podrobněji viz poznámka 2 níže pod čarou). Před jakýmkoli reálným krokem by tento implementační plán měl být samozřejmě schválen ředitelem školy a měl by se s ním mít možnost seznámit pedagogický sbor, případně rada školy atd. Implementace přináší množství požadavků a nároků a jedná se o natolik komplexní proces, že bez tohoto schválení a podpory si těžko představit úspěšnou implementaci.

e) Síťování a zajištění podpory: implementace balíčku PREV-START 1.0 by měla být v optimálním případě zajištěna školním metodikem prevence a školním poradenským pracovištěm (ŠPP), pokud jej škola má zřízené. Balíček a celý doporučený postup (podrobně viz kapitola č. 9) je nastaven na tuto úroveň koordinace a řízení na úrovni školy. Kromě toho ale doporučujeme aktivně využívat podporu platformy IPREV a pokusit se maximálně využívat podporu oblastního metodika prevence (v rámci PPP), pokud je to možné a je taková podpora dostupná. Současně je žádoucí využívat lokální podpory např. specializovaných neziskových organizací a dalších subjektů, schopných škole dávat odpovídající podporu.

Podrobněji se celému implementačnímu postupu věnujeme v **kapitole 9**, kde jsou uvedené požadavky rozpracovány a kde je z nich sestaven také doporučený časový a technický plán.

4 | <https://www.iprev.cz/file/42>, podrobně viz kapitola 2 s doporučeným postupem.

8. Jak lze využít platformu IPREV a jakou pomoc mi nabízí pro implementaci balíčku?

Již z předchozích kapitol je zřejmé, jakým způsobem je možné a doporučené využívat platformu IPREV. Zcela zásadní a bezkonkurenční výhodou celého balíčku PREV-START 1.0 je právě jeho implementační podpora. Ta zdaleka nespočívá pouze v tomto samotném Implementačním podrobném manuálu, který je součástí celé sady. Tento manuál je detailně a funkčně provázán s platformou IPREV, kde uživatelé zdarma získávají systematickou podporu v dalších oblastech. Zde je také možné získat další programy prevence a další typy vzdělávání. Chystáme pro další roky možnosti variabilního rozšíření celého balíčku a možnost více individualizovat a zohlednit právě Vaše potřeby a specifika a zohlednit tak nejen velikost školy, ale také její možnosti a potřeby z hlediska dětí, pedagogů a rodičů.

Platforma IPREV: www.iprev.cz

Podělte se o své zkušenosti a sdílejte je s námi a podpořte tím sebe i své další kolegy. Projekt totiž kombinuje prvky metodické podpory a zajištění dostupnosti ověřených, efektivních a bezpečných programů spolu s peer-to-peer podporou. Pomáhejme si navzájem právě tím, že budeme sdílet své zkušenosti s využitím a implementací balíčku PREV-START 1.0 na platformě IPREV a nejlépe tak zajistíme nejen další rozvoj celého projektu, ale současně tím vzájemně šetříme finanční prostředky, čas a energii. Na platformě IPREV naleznete speciální část věnovanou balíčku PREV-START 1.0, kde je také umístěno diskusní uživatelské fórum, mající za cíl doplnit existující podporu o rozměr peer uživatelské podpory (tedy bezplatné podpory poskytované uživateli navzájem).

9. Základní algoritmus implementace: doporučený postup

V sedmé kapitole tohoto manuálu jsme se podrobněji zabývali pěti základními obecnými kroky, které je dobré mít na paměti před samotnou implementací a které pomáhají vytvořit si lepší představu o tom, co nás při implementaci reálně čeká. Zde v kapitole č. 9 se již budeme krátce zabývat dílčími technickými kroky, specifikujícími dílčí části implementačního procesu, tedy jakousi „cestovní mapu“ pro celý tento proces. **Zde tuto „mapu“ budeme označovat jako „Implementační plán“, tedy dokument, který doporučujeme, aby měl podobu skutečně formálního dokumentu a který by měl začít vznikat ještě v průběhu zácvikového kurzu č. 3 v Brně a jehož pracovní verze by měla být jedním z jeho výstupů**, se kterým účastník odjíždí domů a dále pracuje. Je to právě tento dokument, který by měl vidět a schválit (podrobněji viz bod „7d“ tohoto manuálu) také ředitel školy (v plné verzi) a který by ve zkrácené podobě měli vidět kolegové z celého pedagogického sboru školy, a to dříve, než bude zahájena implementace. **Je to současně také dokument, který by se měl stát oficiální součástí školního preventivního programu**, neboť implementace balíčku PREV-START 1.0 se samozřejmě stává de facto páteří částí školního preventivního programu (dříve MPP).

Dokument „Implementační plán balíčku PREV-START 1.0“ doporučujeme, aby měl na půdě školy pouze jednu zodpovědnou osobu, koordinátora. Koordinátorem by měl být člověk, který jednak prošel zácvikovým kurzem PREV-START EDU a má z něj certifikát, a jednak člověk, který bude de facto editorem Implementačního plánu a tím, kdo celý proces implementace na své škole bude řídit. Jak již bylo opakovaně zmíněno, doporučenou osobou je školní metodik prevence, nebo jiný pracovník ŠPP. Dokument „Implementační plán“ by měl mít dva základní parametry, které doporučujeme diskutovat a zohlednit dle individuálních možností a ambicí školy a jejího pracovníka zodpovědného na koordinaci implementačního procesu. Prvním parametrem je čas, tedy délka implementace. **Doporučenou délkou implementace jsou 2 roky, tedy 24 měsíců.** Balíček je možné implementovat i rychleji, ale to vyžaduje příliš velký nárok na školu a tým. 24 měsíců se jeví být přiměřená doba pro celý proces a není žádným problémem, aby byla tato doba naplánovaná na 36 měsíců, pokud škola např. nemá dobře provedenou analýzu potřeb a je si vědoma tohoto či dalších limitů. Délka 36 měsíců není pro implementaci takto komplexní podoby preventivního programu žádným problematickým faktorem nebo dokonce ostudou. Naopak je dobré dílčím krokům a etapám věnovat čas a pozornost a neuspěchat je. Druhým parametrem Implementačního plánu je struktura popisující dílčí kroky a etapy. Těmi se nyní budeme zabývat podrobněji v pořadí, jako je pro celý proces doporučené:

a) Co je vhodné vědět o prevenci před zahájením implementace balíčku? Sedmá kapitola manuálu poměrně detailně charakterizuje očekávanou/doporučenou vstupní podobu vzdělávání a zkušeností a stavu připravenosti školy. Snažili jsme se minimalizovat tato doporučení a v podstatě balíček může implementovat jakákoli škola v ČR, pokud má metodika prevence a ten absoluuje vstupní zácvikový kurz „PREV-START EDU“ a získá certifikát. Vše nad tuto úroveň jsou praktická doporučení, nikoli striktní a nepodkročitelné podmínky/požadavky.

b) Implementační plán a spolupráce: Důrazně doporučujeme vytvořit a schválit (viz kapitola č. 7) Implementační plán. S jeho pracovní verzí by měl odcházet pověřený pracovník školy ze zácvikového kurzu. Plánování a koordinace celého implementačního procesu je základem úspěchu. Je to sdílená „cestovní mapa“ pro všechny zapojené aktéry a ostatním dává informaci co a kdy mohou v průběhu implementace čekat. Velmi doporučujeme tyto zkušenosti sdílet (viz závěr kapitoly č. 8) a vytvářet sítě mezi školami. Ideální a doporučený model je propojit více škol v regionu/komunitě a vzájemně si při implementaci pomáhat a vytvořit tak živou „sít“ škol, kde proces běží. Ještě lepší pak je, pokud je možnost vytvořit doporučený model, kde celý proces je průběžně podporován, supervidován a facilitován oblastním metodikem prevence (PPP) nebo ve spolupráci s místní neziskovou organizací v této oblasti.

c) Analýza potřeb: vstupním doporučením a požadavkem je existence analýzy potřeb na úrovni školy, případně komunity. Ta by měla být provedena a tvořit součást preventivního programu školy (dříve MPP) a pro její provedení nebo aktualizaci lze využít metodickou a nástrojovou podporu na platformě IPREV.

d) Systém SEPA: je doporučeno a zkušenost ukazuje veliký význam a benefity pro školu a zřizovatele, pokud je škola zapojena do celostátního systému SEPA. Tento systém (podrobněji viz kapitola č. 10) pomáhá nejen při samotné implementaci, ale především nabízí základní řídicí a kontrolní nástroje pro školního metodika a ředitele školy. Monitorovací a podpůrný systém SEPA nabízí mnoho funkcí, které jsou při implementaci balíčku vhodné a usnadní práci.

e) Vzdělávání, zácvik a podpora: dalším krokem je přihlášení a absolvování zácvikového kurzu „PREV-START EDU“ a získání certifikátu (podrobně kapitola č. 6). Tento krok je spojen s oprávněním získat a implementovat balíček PREV-START 1.0. Je však současně výhodné využívat informační a implementační podpory prostřednictvím platformy IPREV a zapojit se sdílených sítí na vzájemnou praktickou podporu implementátorů.

f) Tvorba a zajištění potřebného zázemí: klíčem k udržitelnosti celého systému ve škole je zajištění podrobné součinnosti uvnitř i vně školy a průběžné „údržby“ celého systému a včasného plánování všech kroků. Nejde přitom zdaleka pouze o součinnost kolegů v pedagogickém sboru a správné a včasné umístění dílčích programů do časového rozvrhu atd. Jde také např. o včasné nákupy drobných pomůcek, jejich opotřebení a kontrola a další množství technických detailů, včetně samozřejmě také ekonomických požadavků na školu – implementace a realizace programu nemá nulové náklady. Ačkoli jsou tyto náklady minimalizovány a nereprezentují žádnou dramatickou zátěž (např. ve srovnání s některými komerčními preventivními nástroji), je nutné s průběžnými náklady v rozpočtu školy počítat.

g) Postupné zavádění dílčích programů: celý set programů tak, jak jej popisuje tabulka č. 1, reprezentuje pro praktické reálné zavedení do podmínek školy určitou zátěž. Zavést všechny programy najednou je sice možné, ale vyžaduje to odpovídající personální, technické a ekonomické zázemí a přípravu. To ne každá škola zvládne. Jedná se o varianty, které si škola může samozřejmě přizpůsobit svým možnostem a ambicím. Proto jsme připravili dvě různá implementační schémata pracující buď s dvouletým, nebo tříletým časovým rámcem. Tabulka č. 5 popisuje první variantu navrženou pro dvouletý (varianta A) časový rámec.

Rok implementace	Číslo programu v balíčku PREV-START 1.0	Skupina Preventivních programů pro implementaci v daném školním roce	Doporučená věková skupina pro daný preventivní program
I. rok implementace	1.	Programu rozvoje sociálních dovedností a klimatu třídy	1.–2. třída ZŠ
	4.	Program „Unplugged: základní verze“	6. třída ZŠ
	6.	Program Unplugged: Rodiče	Doporučeno pro děti procházející programem Unplugged (6. třída)
II. rok implementace	2.	Program „Kočíčí zahrada“	2.–4. třída ZŠ
	3.	Programu „Technologie a prevence“ (TeP)	3.–7. třída ZŠ
	5.	Program „Unplugged Advance: nPrevention“	7.–8. třída ZŠ

Tab. 5 | Dvouletý doporučený rámec (varianta A) pro pořadí implementace dílčích preventivních programů v balíčku PREV-START 1.0

Tabulka č. 6 pak zachycuje doporučené pořadí programů pro tříletý rámec implementačního schématu, tedy variantu B. V podstatě zohledňuje větší náročnost programů vyžadujících delší a náročnější přípravu, především které mají rozsáhlejší počet hodin přímé interaktivní práce s dětmi a vyžaduje určité úpravy v jejich rozvrhu, čímž zasahuje do organizace výuky výraznějším způsobem.

Rok implementace	Číslo programu v balíčku PREV-START 1.0	Skupina Preventivních programů pro implementaci v daném školním roce	Doporučená věková skupina pro daný preventivní program
I. rok implementace	1.	Programu rozvoje sociálních dovedností a klimatu třídy	1.–2. třída ZŠ
	4.	Program „Unplugged: základní verze“	6. třída ZŠ
II. rok implementace	2.	Program „Kočíčí zahrada“	2.–4. třída ZŠ
	6.	Program „Unplugged: Rodiče“	Doporučeno pro děti procházející programem Unplugged (6. třída)
III. rok implementace	3.	Programu „Technologie a prevence“ (TeP)	3.–7. třída ZŠ
	5.	Program „Unplugged Advance: nPrevention“	7.–8. třída ZŠ

Tab. 6 | Tříletý doporučený rámec (varianta B) pro pořadí implementace dílčích preventivních programů v balíčku PREV-START 1.0

Důrazně doporučujeme na základě provedené analýzy potřeb a diskuse s vedením školy, aby bylo dopředu rozhodnuto, kterou z variant si škola zvolí a tato varianta byla promítnuta a prakticky rozpracována ihned ještě v rámci zácvikového kurzu PREV-START EDU, kde vzniká pracovní verze Implementačního plánu (viz také kapitola č. 6). Jinými slovy, aby pracovník školy procházející zácvikem přímo prakticky chystal Implementační plán na míru dle preference a společného rozhodnutí s vedením školy.

h) Tvorba, spuštění a průběžná evaluace: bod 9d (Systém SEPA) výše sice doporučuje vstup do systému SEPA, a tedy zajištění podstatné části evaluace již právě prostřednictvím tohoto systému. Nicméně tím není možné vyřešit evaluaci jako celek. Do jejího rámce, respektive potřebných zdrojů a samotné realizace spadá již samotná analýza potřeba (viz bod 9c), tedy krok předcházející samotnému připojení k systému SEPA. Současně je třeba pracovat také s tím, že průběžná evaluace celého školního programu prevence (dříve MPP) je komplexní činností, která vyžaduje průběžné zajištění různých zpětných vazeb a dat. Prvotní představa o způsobu a rozsahu evaluace, použitých metod atd., by měla být obsažena v Implementačním plánu. Je ale jasné, že tato představa se bude postupně zpřesňovat. Současně finální podoba by měla být následně zapracována do komplexního preventivního programu školy.

i) Komunikace, komunikace a komunikace: ačkoliv to může vypadat samozřejmé, komunikace při takto složitých procesech není nikdy dost. Je dobré na to od začátku myslet a od začátku mít představu a plán pro alespoň ty nejdůležitější toky a úrovně, které by měly být formálně ošetřeny v Implementačním plánu. Měla by tedy existovat na jeho stránkách jasnější představa, kdo, kdy, v jaké fázi a jakým způsobem by měl komunikovat a být informován atd. Je kritické nevynechat z komunikace klíčové aktéry, tedy především: koordinátor implementace a samotné ŠPP a jeho zbývající pracovníci. Dále pak stálá průběžná komunikace koordinátora s vedením školy a přiměřeně též s celým pedagogickým (a v adekvátní podobě také nepedagogickým) personálem školy. Kritická je linie směrem k rodičům (případně školnímu parlamentu, má-li jej škola zřízený), radě školy a případně zřizovateli. V jádru komunikace musí být samozřejmě samotné děti. Nicméně zapomenout by koordinátor neměl ani na vnější svět, tedy relevantní organizace v komunitě, včetně úzké spolupráce s PPP a případně neziskovými organizacemi v dané oblasti, případně Policií ČR atd.

10. Systém SEPA není jen monitoring a data...

Systém SEPA není pouze systémem pro monitorování dat a kontrolu. Je to především pomocník, který šetří váš čas a náklady. Balíček programů PREV-START 1.0 staví a počítá s aktivním vstupem školy do tohoto systému. SEPA⁵ (School-based Prevention Activity Evidence System) je národním monitorovacím systémem určeným poskytovatelům preventivních programů a intervencí a školám. Poprvé byl spuštěn ve školním roce 2014/2015. SEPA umožňuje mapovat a vyhodnocovat intervence a programy poskytované jak interními zaměstnanci školy, tak externími odborníky. Pomocí SEPA lze zaznamenávat, jaké konkrétní intervence a programy byly kdy, kým, v jakém rozsahu a komu poskytnuty.

Cílem celého systému je sjednotit a zjednodušit formu vykazování, plánování a evidence preventivních aktivit ve školách. Současně má zjednodušit a ulehčit jejich průběžné vyhodnocování (evaluaci). Systém umožňuje poskytovat souhrnné údaje pro tvorbu efektivních a bezpečných koncepčních strategií a další podporu v oblasti prevence na místní, regionální i celostátní úrovni.

Kromě sběru a vyhodnocení dat funguje SEPA také jako nástroj pro sebehodnocení škol a umožňuje také porovnání škol navzájem v definovaných parametrech. Využívání systému je dobrovolné a v současné době je v systému aktivní přibližně polovina škol v České republice. Velkou výhodou pro školní metodiky prevence i pro ředitele/ředitelku je fakt, že prostřednictvím dat SEPA je možné se mnohem lépe připravit na návštěvu České školní inspekce, která takový přístup nejen akceptuje, ale aktivně podporuje.

Přímý vstup a možnost přihlášení se do systému SEPA:

<https://www.preventivni-aktivita.cz>

Systém SEPA škole umožňuje plnit další množství různých funkcí a záleží na školním metodikovi prevence a řediteli/ředitelce, co vše očekává. **Dobrovolnost je v tomto případě zcela kritickým předpokladem.** SEPA je nástroj, který umí efektivně pomoci a šetřit čas, ale není bezpodmínečnou podmínkou pro implementaci balíčku PREV-START 1.0, pokud o to škola nemá zájem a z nějakého důvodu připojení k systému odmítá.

5 | Podrobněji viz IPREV a jeho sekce Evaluace nebo přímo:

<https://www.iprev.cz/kvalita-a-bezpecnost-v-prevenci-evidence-a-monitoring-informace/>

11. Propagace, dostupnost a cenová politika balíčku PREV-START 1.0

Balíček PREV-START 1.0 je podpořen specifickou kampaní zacílenou na ředitele základních škol a jejich metodiky prevence a širší rodičovskou veřejnost. Takto je zacílená také průběžná kampaň a propagace celého produktu, jejíž páteří část tvoří platforma IPREV a její sociální sítě a vzdělávací programy. Národní platforma IPREV je klíčovým informačním kanálem a způsobem doručení a uživatelské podpory balíčku PREV-START 1.0. Za tímto účelem vznikla samostatná část navazující na existující komponenty IPREV, která je lokalizovaná do části implementační podpory:

<https://iprev.cz/preventivni-programy-prev-start/>

Naše filozofie, pokud jde o cenovou dostupnost a obecně dostupnost produktu PREV-START 1.0 je poměrně jednoduchá. Celý systém IPREV je de facto formou veřejné služby. Jinými slovy Karlova univerzita jako vlastník a hlavní provozovatel celého systému tím mj. plní tzv. třetí funkci univerzity. Z principu tedy jde o nekomerční projekt. Díky sponzorům a dalším podporovatelům je celý balíček, pokud jde o obsah, v kategorii „public domain“, tedy je poskytován zdarma. Jeho samotné fyzické provedení (manuály) je poskytováno za režijní náklady, případně v rámci různých projektů dokonce zdarma. Samotná vzdělávací podpora, tedy především zácvikový vzdělávací program PREV-START EDU, je poskytována za režijní náklady také. Zbývající část implementační a vzdělávací podpory, zajišťované platformou IPREV je zdarma.

PŘÍLOHA Č.1:

Hlavní odborné zdroje použité pro tento manuál
a celý balíček PREV-START 1.0:

Gabrhelík, R. (2016). Prevence užívání návykových látek jako vědní disciplína a její aplikace v praxi. Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze v Nakladatelství Lidové noviny.

Galla, M. et al. (2005). Jak ve škole vytvořit zdravější prostředí. Praha: Úřad vlády ČR.

Miovský, M., Adámková, T., Barták, M., Čablová, L., Čech, T., Doležalová, P. et al. (2015a). Výkladový slovník základních pojmů školské prevence rizikového chování (2nd ed.). Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze v Nakladatelství Lidové noviny.

Miovský, M. (2015b). Vývoj národního systému školské prevence rizikového chování v České republice: reflexe výsledků 15letého procesu tvorby]. *Adiktologie*, 15(1), 62–87.

Miovský, M. et al (2015c). Prevence rizikového chování ve školství. Praha: Nakladatelství lidové noviny/Univerzita Karlova v Praze.

Sloboda Z, Petras H. (2014) (Eds.). Defining Prevention Science. New York: Springer New York, NY. ISSN 2625-2619.

PRACOVNÍ VERZE

PŘÍLOHA Č.2:

Další užitečné odborné zdroje a odkazy:

OSPRCH

www.osprch.cz

Národní platforma podpory adiktologického screeningu

www.npas.cz

Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti

www.drogy-info.cz

Mapa pomoci: kde hledat další odbornou pomoc (ambulance atd.)

<https://www.drogy-info.cz/mapa-pomoci/?t=17>

Národní linka pro odvykání

<https://www.chciodvykat.cz>

Platforma Alkohol pod kontrolou

www.alkoholpodkontrolou.cz

PRACOVNÍ VERZE

PRACOVNÍ VERZE

IPREV

Váš interaktivní nástroj a podpora

Balíček PREV-START 1.0 je distribuován a podporován v rámci platformy IPREV a využívá její další vzdělávací a implementační podporu. Pro další detaily a průběžné informace a aktualizace sledujte tento projekt na platformě IPREV a jejích sociálních sítích a vzdělávacích programech.

www.iprev.cz

Projekt realizuje:

Klinika adiktologie

1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

VFN PRAHA

Katedra
psychologie

Pedagogicko-psychologická
poradna Brno

Partneři projektu:

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Sekretariát Rady vlády
pro koordinaci politiky
v oblasti závislostí

Úřad vlády
České republiky

Kooperativa
VIENNA INSURANCE GROUP
NADACE

**ALSO
PREV**
MYSLI DOPŘEDU

Klinika adiktologie 1. LF UK v Praze a VFN v Praze

Apolinářská 4 | 128 00 Praha 2 | Česká republika

e-mail: info@adiktologie.cz

www.adiktologie.cz

NEPRODEJNÉ